

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

w sprawie **M. C.** ,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 lutego 2020 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego z Z.

z dnia 15 marca 2012 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 540b § 1 k.p.k. *a contrario*

postanawia:

1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;

2. obciążyć skazanego M.C. kosztami postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

M. C. wyrokiem Sądu Okręgowego z Z. z dnia 15 marca 2012 r., sygn. akt II K (...), został skazany za popełnienie przestępstwa z art. 148 § 1 d.k.k. i art. 168 § 1 d.k.k. w zw. z art. 10 § 2 d.k.k. i w zw. z art. 4 § 1 k.k., na karę 25 lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, wyrokiem z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok poprzez wyeliminowanie z opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej działanie oskarżonego w ramach przepisu z art. 168 § 1 d.k.k. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 8 maja

2013 r., sygn. akt V KK 381/12 oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną. Wyznaczony skazanemu obrońca z urzędu, pismem z dnia 9 listopada 2015 r. poinformował Sąd Najwyższy, że nie znalazł podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania. Dwukrotnie również Przewodniczący Wydziału odmówił skazanemu wyznaczenia obrońcy z urzędu w sprawie o wznowienie postępowania.

Z wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie wystąpiła obecnie obrońca z wyboru skazanego powołując się na przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. i art. 542 § 1 k.p.k. W uzasadnieniu obrońca wskazała, że za nowe muszą zostać uznane dowody i fakty wynikające z postępu naukowego dokonanego w dziedzinie kryminalistyki, kryminologii oraz medycyny sądowej, a w szczególności w zakresie badań śladów biologicznych, ich zabezpieczenia oraz dalszego przechowywania. Obrońca odwołując się także do zamieszczonego w Internecie artykułu dotyczącego śladów biologicznych, w którym określa się sposób przechowywania i zabezpieczenia wilgotnych śladów biologicznych wywodzi, że ślady genetyczne zabezpieczone w tej sprawie, w postaci znalezionej na miejscu zdarzenia pęku waty, zostały zabezpieczone oraz następnie przechowywane w sposób nieprawidłowy i nie powinny stanowić dowodu w sprawie. Zdaniem obrońcy na skutek nieprawidłowego zabezpieczenia, a następnie przechowywania tego śladu, mogło dojść do niekontrolowanego wymieszania się różnych składników w nową całość i w konsekwencji do zafałszowania śladu. Okoliczność ta jako wymagająca wiedzy specjalistycznej, winna zostać stwierdzona w oparciu o opinię biegłego, która uwzględni aktualny stan wiedzy. W związku z tym wniosła obrońca o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu kryminologii i zabezpieczenia śladów na okoliczność wiarygodności i jakości śladów genetycznych zabezpieczonych na miejscu zdarzenia. Wskazując na te okoliczności, obrońca wniosła o uchylenie wskazanych wyżej wyroków i uniewinnienie M. C., względnie o przekazanie przedmiotowej sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Prokurator Prokuratury Krajowej w piśmie z dnia 19 listopada 2019 r. wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego M. C. o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie ulega wątpliwości, że wzruszenie domniemania prawdziwości ustaleń faktycznych przyjętych w prawomocnym wyroku, a co za tym idzie i prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania może nastąpić, gdy wnioskodawca wykaże duży stopień prawdopodobieństwa błędności poprzedniego orzeczenia, a więc między innymi wskaże nowe fakty lub dowody nieznane przedtem sądowi, a które mogą w sposób zasadniczy i wiarygodny podważyć prawdziwość przyjętych w wyroku ustaleń faktycznych.

Zdaniem Sądu Najwyższego, w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania określone w art. 540 § 1 pkt 2 a k.p.k. Wniosek obrońcy, jak słusznie wskazuje prokurator w swoim piśmie, w świetle materiału dowodnego zgromadzonego w trakcie postępowania sądowego, jest niczym innym aniżeli próbą przeprowadzenia kolejnej kontroli odwoławczej prawomocnego wyroku skazującego. Obrońca nie przedstawiła natomiast żadnego nowego faktu ani dowodu, w świetle którego można by uznać, że prawomocne orzeczenie jest niesłuszne. Przypomnieć natomiast należy, że Sąd wypowiadający się w przedmiocie wznowienia postępowania nie dokonuje, powtórnie i na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i nie bada poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych. Nie kontroluje także poprawności i prawidłowości wydanych w sprawie rozstrzygnięć. Obowiązkiem Sądu badającego podstawy wznowienia jest ustalenie, czy okoliczności ujawnione przez wnioskodawcę są faktami dającymi się potwierdzić dowodami spełniającymi wymogi procesowe i czy istotnie są one w stanie podważyć prawomocne rozstrzygnięcie. W żadnym jednak wypadku w gestii Sądu nie leży dociekanie, czy przywołane we wniosku hipotezy i sugestie, są rzeczywiste i polegające na prawdzie, co więcej świadczą o potwierdzeniu określonych faktów.

Jak wynika z akt sprawy, a co zostało podkreślone w piśmie prokuratora, śladami genetycznymi zabezpieczonymi na miejscu zdarzenia, w tym ich prawidłowym zabezpieczeniem i przechowywaniem, zajmowały się orzekające w sprawie sądy oraz wypowiadali się na ten temat powołani w sprawie biegli.

Najwyraźniej nie dostrzega obrońca, że w toku przeprowadzonych badań biologicznych w dniu 26 maja 2010 r. ustalono, iż profil DNA M. C. zgodny jest z profilem DNA wyizolowanym z próbki - kawałka waty higienicznej zabezpieczonym w trakcie oględzin miejsca znalezienia zwłok B. Ż.. Jak wskazano w opinii sporządzonej na podstawie przedmiotowych badań, prawdopodobieństwo powtórzenia się w populacji takiego samego profilu DNA jak u M. C. występuje nie częściej niż u jednej na 1 miliard osób. Biegły ekspert z Wydziału Biologii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego w W. podał, iż można wnioskować, w świetle przedstawionych danych statystycznych, że w wymienionej próbce - kawałku waty - znajduje się materiał genetyczny pochodzący z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością od M.C. (k. 720, t. IV).

W opinii z dnia 19 listopada 2010 r. biegli z Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w S. na podstawie wykonanych badań hemogenetycznych, również stwierdzili profil DNA M. C. w dowodowych śladach zabezpieczonych z kawałka waty higienicznej. Wskazano, iż prawdopodobieństwo powtórzenia się w populacji takiego samego profilu występuje nie częściej niż u jednej na miliard osób (k. 893, t. V).

Biegły z dziedziny hemogenetyki J. P. przed Sądem wskazał wprost, iż tylko z jednego z przekazanych do badań dowodów został wyizolowany profil DNA M. C. i był to kawałek waty higienicznej (k. 1082-1083, t. VI). Biegły zeznał, iż dokonując badania biegli otrzymali czysty profil genetyczny jednej osoby. Dodał on również, iż gdyby dowód był zdegradowany, albo byłaby to mieszanina, to ta okoliczność zostałaby ujawniona, albowiem wynik badania byłby całkiem inny. W przedmiotowej sprawie, jak wskazał biegły, nie było żadnych wątpliwości. J. P. podał ponadto, iż uzyskany wynik badania eliminuje możliwość naniesienia śladu przez inną osobę niż wskazana w opinii. Dodał, iż obecne techniki DNA pozwalają na detekcję DNA nawet sprzed kilku tysięcy lat i tym także zajmuje Zakład Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w S.. Biegły zeznał także, iż w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia ze śladem, który został zabezpieczony w 1983 r., a jego charakter wykazuje naniesienie DNA przez M. C. i nie było możliwości by inna osoba ten kod i materiał genetyczny na ten ślad naniosła. Z tego też, jak podał biegły, w sposób jednoznaczny wynika, iż dowód rzeczowy w postaci waty higienicznej był dobrze

zabezpieczony i w takich warunkach przechowywania, że pozwoliło to na przeprowadzanie badań.

Podkreślić należy, że Sąd Apelacyjny w (...) w uzasadnieniu wyroku w sposób obszerny odniósł się zarówno do sposobu przechowywania i zabezpieczenia omawianego dowodu, jak i oceniał treść opinii bezpośrednio jego dotyczących.

Powyższe wskazuje, że obrońca skazanego nie przedstawiła dowodu, który uprawdopodobniłby wystąpienie określonych błędów lub wad prawnych wyroku, którego dotyczy wnioszek o wznowienie.

Z tych względów i wobec braku podstaw do uwzględnienia wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.